

Paulus fulgte ikke misjonsbefalingen i Matteus 28:

H v o r f o r ?

Av Jan Lilleby

Dersom du allerede har lest min artikkel-serie i fire deler om 'Misjonsbefalingen' – så vil du allerede også vite om hvorfor Paulus ikke dro på misjonsreiser ut fra hva Jesus hadde talt til sine disipler, slik vi leser i Matt. 28, 19-20. Men for dere som ikke har lest serien, så skriver jeg denne 'Appetizer' i emnet.

At Paulus fulgte en *nyere og ganske annerledes* 'Misjonsbefaling', da han la ut på en sjøreise til Kypros sammen med Barnabas og Markus, er helt åpenbar, og man kan lese seg opp på dette i Apostelgjerningene og i Paulus sine epistler.

La meg også tidlig i denne artikkelen påpeke en sannhet: Dersom alle apostler og kristne i aposteltiden – enten de skulle være jøder eller proselytter – var ment å drive misjon ut fra Matt. 28, 19-20 slik det ble tilsagt Peter og de elleve i år 32 e. Kr., så hadde vi aldri kunnet lese om at Paulus og Barnabas ble gitt et eget personlig oppdrag som vi nå kan lese i Apg. 13,1-5.

Dette peker også tilbake på Peter og de elleve: Misjonsbefalingen gitt dem av Jesus var så helt definitivt et personlig oppdrag – det var altså gitt BARE til Peter og de tolv. Og det var aldri et generelt budskap om å «..gå ut i all verden...» osv. og som 'alle' kristne skulle drive med.

Enkelte bibellesere vil da kanskje protestere, og påpeke at Paulus, som nyomvendt, jo straks begynte å vitne om Jesus som Israels rette Messias og ble også gjenstand for nidkjær forfølgelse fra jøder som ikke trodde dette. Da må jeg bare svare: Men vi kan ikke automatisk gjette oss til at Paulus visste om hva Jesus hadde sagt til Peter og disiplene, og at det han hadde sagt skulle oppfattes av den nyomvendte Paulus som ord talt til ham! Vi må også huske hva Herren sa til Ananias i Damaskus, i Apg. 9, 15-16 angående Paulus sin framtid som apostel for Jesus.

«...for et UTVALGT REDSKAP er han for meg, til å bære mitt navn fram både for hedningefolk og konger og for Israels barn. - ☐☐ For jeg skal vise ham☐☐ hvor mye han må lide for mitt navns skyld.»

Som nyomvendt hadde Paulus straks begynt å bære fram Jesu navn for sine egne folk, Israels barn. Han trengte ikke å 'Dra på reise' for å treffe slike. De var å finne over alt i Palestina og Syria mv. – og han fikk erfare lidelser for Jesu navns skyld fra dag én. Så, NEI – Paulus fulgte så absolutt ikke Matt. 28 og misjonsbefalingen. Den var beviselig gitt for jøder og Israels barns skyld, og hedninger var ikke med i bildet som sådan. Galaterbrevet 2 er klar på at☐☐ Peter bare skulle gå til omskârne innen Israels land, mens Paulus skulle forkynne BÅDE for jøder, hedninger og konger.☐☐

De sistnevnte var for det meste romerske – og den siste av disse som fikk høre om Jesus, var den halvgale unge keiser Nero, kalt 'Guttekeiseren'. Alle apostlene forkynte i den tid som Apostelgjerningene taler om, år 32 – 62 e. Kr., bare tilbudet til nasjonen Israel om å få det lovte Kongeriket opprettet for dem ved Jesu gjenkomst. Men de ba derfor Israel/jødene å omvende seg slik at Jesus☐☐ kunne komme igjen, da til et troende Israel! ☐☐ Peter dro ut innen Israel, mens Paulus reiste ut i provinsene utenfor. Dette var for at han kunne nå fram til jødene i deres synagoger i den østlige delen av keiserriket, slike som ikke hadde hørt om Jesus og som ikke hadde vært tilstede i Jerusalem i påsken og i den påfølgende pinsen i år 32.

Så da Gud ønsket å sende ut Paulus og Barnabas i misjon, da gav han dem et personlig oppdrag – som ikke kunne legges på andres skuldre siden i historien. Ja, Paulus skulle☐☐ måtte lide for Herrens skyld, men Gud gav ham visse medarbeidere, trofaste sådanne (for det meste, for Markus sviktet jo tjenesten mot slutten av den første misjonsreisen).

La oss lese Apg. 13, 1-5:

«I Antiokia, i menigheten der, var det profeter og lærere: Barnabas og Simeon, som kaltes Niger, og Lukius fra Kyréne og Manaen, fosterbror til fjerdingsfyrsten Herodes, og Saulus (Paulus). 2: Mens de holdt gudstjeneste og fastet, sa Den Hellige Ånd: Ta ut for meg Barnabas og Saulus til den gjerning som jeg har☐☐ kalt dem til! ☐☐ 3: Da lot de dem dra ut etter at de hadde fastet og bedt og lagt hendene på dem. ☐☐ 4: Da de slik var utsendt av Den Hellige Ånd, dro de ned

til Seleukia og reiste derfra til Kypros. 5: Og da de var kommet til Salamis, forkynte de Guds ord i jødernes synagoger. De hadde også Johannes (Markus) med som hjelper.»

Legg her merke til at de ikke gikk ut på torvet i Salamis og forkynte fritt til alt og alle. Nei, de gikk inn i JØDENES SYNAGOGER.

Dette bestyrker det faktum at de var der for å tilby Israel Kongeriket på jord med Jesus som Guds Messias Konge. Kongeriket (tusenårsriket, som vi i kristenheten kaller det) var lovt jødene særskilt, og ikke til hele verden og dens nasjoner. Dan. 2, 44 er helt bokstavelig og taler om at riket bare skal være for jødene. Derfor gikk apostlene til synagogene der jødene samlet seg. Men der fantes også selvsagt de fleste proselyttene. Paulus bare kalte dem for grekerne i sine brever. Disse brukte Paulus senere som en form for åndelig brekkjern: Han fikk de vantro jødene til å bli nidkjære og sjalu, for å trekke dem inn i troen med alle lovlige midler. Se Rom. 11, 11. De ble sinte og sjalu da de så at hopetall av proselytter tok imot budskapet om Jesus.

Sjekk Apg. 13, 44-45 der vi finner et oppløp mot Paulus på grunn av at så mange proselytter tok ved troen! (De var da kommet til fastlandet, i provinsen Pisidia). «Men da jødene så folkemengden, ble de fylt av nidkjærhet, og motsa det som ble sagt av Paulus, ja de sa imot og spottet.» Slike oppløp finner vi flere steder i Apostelgjerningene, - de fulgte med i tjenesten til Paulus på fast basis. Han måtte lide for å tjene Jesus, det var helt sikkert.

Salamis var det aller første tettsted utenfor Israel som fikk besøk av Paulus idet han var i ferd med å begynne den tjenesten Den Hellige Ånd hadde kalt ham til.

Historikere er noe uenig, men det er sannsynlig at man befant seg i år 42-43 e. Kr. da de ankom Kypros. Øya, som undertegnede faktisk har besøkt da jeg var ung (var i Famagusta, nabobyen til Salamis) i 1964 hvis jeg husker

riktig – den er 230 km lang. Den gang da Paulus ankom var det tømmerdrift samt utvinning av kobber som var levebrødet til kypriotene. Sølvgruver fantes også der. Og selvsagt, havfiske. Barnabas var jo en innfødt kypriot, og det synes Gud velbehagelig å la nettopp en slik lokalkjent mann være i følget.□□

I historiebøkene kan vi lære at navnet for det kjente metallet kobber, har sin opprinnelse fra Kypros sitt navn! En liten pussighet midt oppe i det hele. Salamis hadde et stort romersk teater,□□ romerske bad, et gresk-romersk tempel tilegnet Zeus guden (Se bildet av ruinene her). Stedet var en hovedhavn for sjøtrafikken i det indre Middelhavet på den tiden. I vår tid er jo Kypros ett av de store feriemålene for turister som elsker strandlivet og□□ varme.

Der fantes Romerrikets aller største markeds plass – så hvis det var naturlig for Paulus å stille seg opp for all verden og tale ut et tilbud om et Kongerike på jord, så var jo stedet som skapt for dette! □□ Men han gikk i stedet inn i synagogen, der han henvendte seg til jødene først og fremst. Som allerede nevnt, Gud sendte ham utenfor Israel for å tilby jødene der Kongeriket, et rike som skulle ha Jesus som konge og Jerusalem som hovedstad.□□

Så – tilbake til overskriften for artikkelen, - det er sikkert at Paulus ikke dro utenfor Israel i et forsøk på å lyde misjonsbefalingen i Matt. 28. Den var jo bare gitt som personlig oppdrag til de tolv ned Peter i ledelsen. Og misjonsreisen til Paulus og Barnabas ble initiert av Gud ved Den Hellige Ånd slik vi leste i Apg. 13, og i likhet med de tolv i Israel så var også dette oppdraget gitt som en personlig misjonsgjerning til Paulus og medtjenerne hans.

I hele tiden med Apostelgjerningene – år 32 til 62 e. Kr. ble det ikke reist opp noen nye apostler som skulle□□ øke antallet apostler i tjeneste. Tallet var frosset.□□

Siden Paulus ble kalt har ingen nye apostler kommet til, det er helt tyst fra himmelen i den saken.

Som jeg klart uttrykker det i den nevnte serien i fire deler om Misjonsbefalingen: Den virkelige misjonsoppgaven eller oppdraget gitt til menighetens tid, er dette som Paulus nevner i Ef. 3, 1-9 – Det frie internasjonale nådeevangeliet, som ikke har noe å gjøre med Kongeriket i Israel og Dan. 2, 44. Men det gjelder fri frelse for hele verden både hedninger og jøder, og frelsesmålet er altså ikke Kongeriket i Israel i framtiden, men det er i himmelen der oppe hos Gud og Kristus. Paulus bruker uttrykket på gresk, epiuranos, som betyr 'himmelen over alle himler'.

Summen av Paulus sin troslære i Eferbrevet og Kolosserbrevet er det som vi i dag regner som det frie nådeevangeliet. De er skrevet like etter Israels fall fra Gud, slik det skisseres av Paulus i Apg. 28, 25-28. Israel ble overlatt til seg selv for deres vantros skyld, og i år 70 ble de ødelagt og spredt av romerhæren. Jesus profeterte om dette i sin lignelse i Matt. 22, 7 – om 'Kongens utsendinger'.

Paulus oppsummerer selve kjernen og egenarten til dette nye fantastiske nådeevangelium som ble gitt menneskene i verden, etter Israels frafall, i Ef. 2, 8-9:

«For av nåde er dere frelst, ved tro. Og dette er ikke av dere selv, det er Guds gave. - - Det er ikke av gjerninger, for at ikke noen skal rose seg.»

Norsk Bibel 1988 oversettelse.